

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

I. Baggrunden for den internationale sukkeroverenskomst af 1968.

På en international sukkerkonference i Genève, der afholdtes i De forenede Nationers handels- og udviklingskonference (UNCTAD)'s regie, vedtoges den 24. oktober 1968 teksten til en ny international sukkeroverenskomst til afløsning af sukkeroverenskomsten af 1958, hvis prisstabiliserende bestemmelser siden 1961 har været sat ud af kraft som følge af den politiske udvikling i Cuba.

Sukkeraftalen af 1968, der er den første råvareaftale, som er gennemført under UNCTAD inden for landbrugsområdet, har til hovedformål at skabe bedre balance mellem udbud og efterspørgsel på det frie marked. Det skal hertil bemærkes, at det såkaldte frie marked kun omsætter en begrænset del af den samlede sukkerproduktion i hele verden; medens den samlede årlige sukkerproduktion kan anslås til ca. 70 millioner tons, andrager den del af produktionen, som aftalen skal regulere, kun 10-15 pct. Aftalen griber ikke ind i de særordninger, som eksisterer mellem forskellige grupper af lande.

I konferencen i Genève, som indledtes i foråret 1968, og som nævnt afsluttedes den 24. oktober 1968, deltog i alt ca. 70 lande, heraf ca. 40 eksportørlande og ca. 30 importørlande. Amerikas forenede Stater deltog ikke i konferencen.

Danmark undertegnede overenskomsten den 23. december 1968 og afleverede samtidig en note indeholdende de i overenskomstens artikel 61 og 62 nævnte erklæringer, hvorved Danmark blev midlertidigt deltager i overenskomsten.

Yderligere 23 eksportørlande og 7 importørlande havde inden fristens udløb den 24. december 1968 undertegnet overenskomsten.

Overenskomsten trådte midlertidigt i kraft den 1. januar 1969, efter at det i artikel 63 nævnte antal lande enten midlertidigt eller definitivt havde tiltrådt den.

Af de øvrige nordiske lande, som alle er nettoimportører af sukker, har alene Sverige undertegnet aftalen. Finland har givet udtryk for at ville tilslutte sig aftalen, såfremt det vil kunne tilstås adgang til at opretholde en vis import af råsukker fra ikke-medlemslande. Norge har endnu ikke taget stilling til en eventuel tiltrædelse af aftalen. Det

skal yderligere nævnes, at Schweiz ikke har ment at kunne tiltræde aftalen, medmindre det kan blive tilstået adgang til at opretholde dets hidtidige import af sukker fra Fællesmarkedslandene.

Som nævnt er aftalens formål at bringe balance mellem produktion og forbrug af sukker og derved tilvejebringe stabile priser for sukker, som kan være rimeligt lønnende for producenterne, men som ikke vil opmuntre til yderligere udvidelse af sukkerproduktionen i de industrialiserede lande. Som noget nyt i forhold til sukkeraftalen af 1958 indebærer aftalen, at importørlandene forpligter sig til at give eksportørlandene adgang til deres markeder i overensstemmelse med bestemmelserne i overenskomstens tillæg A. Endvidere må det fremhæves, at aftalen indeholder bestemmelser om oprettelse af en særlig fond på 150.000 tons sukker til anvendelse for udviklingslandene i særlige situationer.

Aftalen indeholder endvidere bestemmelser, som lægger særlig vægt på hensyntagen til de små udviklingslande, hvis eksportindtægter er stærkt afhængige af eksporten af sukker, og til lande, hvis økonomi i stigende grad bliver afhængig af sukker.

Aftalen er gældende i 5 år, men skal tages op til revision efter 3 års forløb.

II. Indholdet af den internationale sukkeroverenskomst af 1968.

Almindelige formål.

Overenskomstens væsentligste formål er, som det fremgår af artikel 1, at øge den internationale handel med sukker især med henblik på at forøge eksporterende udviklingslandes indtægter, at opretholde en stabil sukkerpris og tilvejebringe tilstrækkelige forsyninger af sukker til dækning af importerende landes behov til rimelige priser, at øge sukkerforbruget og i særdeleshed at fremme foranstaltninger, som tager sigte på et udvidet forbrug i lande, hvor forbruget pr. indbygger er lavt, at skabe bedre balance mellem verdens produktion og forbrug af sukker og at tilsikre sukker fra udviklingslandene en tilstrækkelig andel i de industrialiserede landes markeder samt en udvidet adgang til disse markeder.